

Avskrift av Havs- och vattenmyndighetens meddelande 2012-03-29 med diarienummer 1389–2012 till Länsstyrelsen Västerbotten

Länsstyrelsens tillsyn och SMHI:s kontroll över vattenregleringar

I flera äldre tillstånd till vattenkraftverk och vattenregleringar anges att SMHI ska kontrollera vattenhushållningsbestämmelsernas efterlevnad.

I 13 kap. 47 § Vattenlagen (1983:291, motsvarar 22 kap. 25 § Miljöbalken) fanns det en möjlighet för domstolen att förordna någon annan, vid sidan av länsstyrelsen, att kontrollera till exempel tappningsbestämmelserna. Även i 18 kap. 1 § Vattenlagen (tillsynsbestämmelser) framgick att någon annan, jämte länsstyrelsen, kunde utöva tillsyn av vattenföretag. Bakgrunden till denna möjlighet var att det fanns en uppfattning om att länsstyrelsen inte skulle kunna fullgöra tillsynen i vissa fall, till exempel handla om samordnade tappningar.

Vattenlagens utgångspunkt var alltså att tillsynsmyndigheten utgjordes av länsstyrelsen och att i vissa fall kunde andra myndigheter få utöva tillsyn "jämte" länsstyrelsen. I Vattenlagen fanns inga bestämmelser om att andra myndigheter än länsstyrelsen kunde meddela förelägganden eller anmäla till åklagare.

I miljöbalken finns inte SMHI angiven som tillsynsmyndighet och i Miljötillsynsförordningen (2011:13) finns inte heller SMHI angiven som tillsynsmyndighet. SMHI har enligt Miljöbalken ingen möjlighet att meddela förelägganden eller skyldighet att åtalsanmäla villkorsöverträdelser.

Havs- och vattenmyndigheten och SMHI menar utifrån ovanstående att SMHI:s kontroll av vattenhushållningsbestämmelserna ska ses som en del av länsstyrelsens (eller kommunen om tillsynen överläts) tillsynsansvar. Det betyder att länsstyrelsen och SMHI lämpligen kan samarbeta kring tillsynen över gemensamma objekt. I de fall SMHI upptäcker avvikelser från gällande tillstånd bör detta meddelas länsstyrelsen skyndsamt för att länsstyrelsen ska kunna meddela ev. brådskande förelägganden och/eller åtalsanmäla händelsen.

Händelser som till exempel under- eller överskridanden av dämningssgränser ska i 1: a hand rapporteras av verksamhetsutövaren till länsstyrelsen, se 6 § förordning (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. I dessa fall går det inte att undvika att det blir en dubbelrapportering. Länsstyrelsen är inte heller förhindrad att, från verksamhetsutövaren, begära in samma uppgifter som SMHI, men det är lämpligt att en diskussion förs mellan myndigheterna för att ev. samordna begäran om uppgifter. Det är vidare lämpligt att SMHI med jämna intervall skickar över, till länsstyrelsen, de uppgifter som rapporterats till SMHI. Länsstyrelsen borde även kunna begära stöd av SMHI för att tolka om verksamhetsutövaren följer gällande villkor om vattenhushållningen (i de fall tillståndet anger att SMHI ska kontrollera vattenhushållningen). Vattenregleringsfrågorna handhas av SMHI:s avdelning Miljö och Säkerhet.

Anders Skarstedt

Utredare

Enheten för tillsynsutveckling

.....

Havs- och vattenmyndighetens meddelande är avskriven av Mats Rydgård,
Länsstyrelsen i Västra Götaland